

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku PEDAGOGIUM Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym, prowadzonym przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.35.2021.4.SG

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), bowiem efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. W treści opisów kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy nie wskazano poziomu znajomości i zrozumienia określonych pojęć, faktów czy procesów lub uwzględniono wiedzę na poziomie podstawowym. Przykładowo:
  - K1P_W01: ma wiedzę o charakterze nauk społecznych i miejscu bezpieczeństwa wewnętrznego wśród innych nauk społecznych, jego specyfiki wynikającej z interdyscyplinarnego charakteru; zna podstawową terminologię dotyczącą bezpieczeństwa wewnętrznego w języku polskim oraz ogólną metodologię badań w zakresie dyscyplin naukowych właściwych dla bezpieczeństwa wewnętrznego;
  - K1P_W07: ma podstawową wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i podmiocie konstytuującym struktury społeczne, zasadach ich funkcjonowania i jego miejscu w tych strukturach, jego prawach, wolnościach obywatelskich oraz ich konstytucyjnych gwarancjach;
  - K1P_W11: posiada podstawową wiedzę dotyczącą genezy, struktury i funkcjonowania państwa, konstytucyjnych podstaw jego bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym systemu obronności, zasad zarządzania kryzysowego i dowodzenia, funkcjonowania, podziału zadań i kompetencji organów władzy i administracji publicznej;

- K1P_W15: ma wiedzę o wybranych problemach, faktach, obiektach i zjawiskach dziejących się w obszarze zainteresowań nauk społecznych. Interesują go problemy i zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, historyczne i ekonomiczne);
  - *Zagrożenia patologiami społecznymi dla bezpieczeństwa wewnętrznego*: efekty uczenia się do osiągnięcia przez studenta w zakresie wiedzy: student zna i rozumie podstawową terminologię pojęciową z zakresu patologii społecznych, w szczególności podstawowe pojęcia i definicje z zakresu patologii społecznych, wymienia i opisuje rodzaje oraz klasyfikacje patologii społecznych, prawidłowo wskazuje uwarunkowania patologii społecznych; system zapobiegania patologiom społecznym w Polsce; posiada wiedzę na temat systemu norm i reguł organizujących struktury i instytucje odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego; posiada wiedzę na temat zadań realizowanych przez instytucje ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie zapobiegania zagrożeniom wynikającym z występowania patologii;
  - *Prewencja antyterrorystyczna*: efekty uczenia się do osiągnięcia przez studenta w zakresie wiedzy: student zna i rozumie funkcjonujący w Polsce system antyterrorystyczny, w tym poszczególne jego komponenty; charakter i specyfikę współczesnych zagrożeń terrorystycznych oraz szeroko pojętej prewencji antyterrorystycznej oraz podstawowe pojęcia, w tym w szczególności definiuje i rozróżnia terror, terroryzm, antyterroryzm, kontrterroryzm;
  - *Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa*: efekty uczenia się do osiągnięcia przez studenta w zakresie wiedzy: student zna i rozumie podstawowe struktury i zasady funkcjonowania służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa państwa, podział ich zadań i kompetencji oraz podstawy prawne ich funkcjonowania, w tym w sytuacjach kryzysowych.
2. Zakładane efekty uczenia się nie są specyficzne dla profilu praktycznego, bowiem w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają umiejętności praktyczne specyficzne dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Dużą część efektów w zakresie umiejętności stanowią efekty generyczne lub efekty w zakresie umiejętności umysłowych. W opisie zakładanych efektów uczenia się nie jest ujęta w sposób kompleksowy problematyka bezpieczeństwa wewnętrznego. Przykładowo:
- K1P_U01: potrafi prawidłowo interpretować problemy i zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie bezpieczeństwa oraz dokonać analizy i wyjaśnić przyczyny i następstwa zachowania człowieka i grup społecznych w sytuacji zagrożeń;
  - K1P_U03: posiada umiejętność oceny treści prezentowanych przez media w aspekcie zagrożeń dla bezpieczeństwa jednostkowego, grupowego, państwowego;
  - K1P_U06: potrafi dokonać syntezy różnych sfer bezpieczeństwa w procesie analizy relacji pomiędzy podmiotami (instytucjami, organami, służbami) w różnych aspektach (polityczny, ekonomiczny, prawny, socjalny, demograficzny, kulturowy, militarny, informacyjny);
  - K1P_U10: potrafi przeprowadzić analizę indywidualnych lub zbiorowych zachowań podmiotów (instytucji, organów, służb), ich przesłanek oraz konsekwencji dla bezpieczeństwa, a także dokonać wyboru odpowiednich do zastanych realnie sytuacji metod działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa.

3. Sposób organizacji zajęć na studiach niestacjonarnych, tj. liczba zjazdów i godzin przypadających na zjazd nie został opisany, nie jest zatem możliwe dokonanie oceny, czy rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.
4. Nie jest spełniony warunek określony w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661) w sprawie studiów, bowiem zajęcia do wyboru nie zostały wskazane w programie studiów.
5. Wskazane w programie zajęcia lub grupy zajęć mają przypisaną identyczną liczbę godzin wykładów (12 godz.) i ćwiczeń (18 godz.) – bez uwzględnienia ich specyfiki, co w odniesieniu do założonych celów kształcenia, złożoności treści programowych liczb i opisów kierunkowych efektów uczenia się wskazanych w kartach poszczególnych zajęć, uniemożliwić może studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przykładowo:
  - *Metodologia badań bezpieczeństwa* (2 ECTS): efekty uczenia się w zakresie wiedzy (K1P_W01, K1P_W02), umiejętności (K1P_U05, K1P_U08) i kompetencji społecznych (K1P_K01, K1P_K02); w programie studiów przewidziano realizację 8 złożonych tematów;
  - *Międzynarodowe prawo humanitarne* (3 ECTS): efekty uczenia się w zakresie wiedzy (K1P_W03, K1P_W10), umiejętności (K1P_U01, K1P_U11) i kompetencji społecznych (K1P_K03, K1P_K04); w programie studiów przewidziano realizację 12 złożonych tematów;
  - *Zagrożenia patologiami społecznymi dla bezpieczeństwa wewnętrznego* (2 ECTS): efekty uczenia się w zakresie wiedzy (K1P_W01, K1P_W02, K1P_W03, K1P_W10), umiejętności (K1P_U01, K1P_U02) i kompetencji społecznych (K1P_K01, K1P_K02); w programie studiów przewidziano realizację 5 tematów;
  - *Procedury i plany operacyjne w zarządzaniu kryzysowym* (4 ECTS): efekty uczenia się w zakresie wiedzy (K1P_W01, K1P_W02, K1P_W03), umiejętności (K1P_U01, K1P_U_08, K1P_U10) i kompetencji społecznych (K1P_K01, K1P_K02); w programie studiów przewidziano realizację 6 tematów.
6. Nie jest spełniony warunek określony § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661), gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów w ramach zajęć praktycznych.
7. Efekty uczenia się, szczególnie w zakresie umiejętności, nie odzwierciedlają praktycznego profilu studiów. Przykładowo:
  - *Filozofia bezpieczeństwa*: opisy efektów uczenia się w zakresie umiejętności (K1P_U01, K1P_07) wiąże się z treściami programowymi takimi jak: główne zagadnienia i problemy filozofii bezpieczeństwa; antyczne rozumienie bezpieczeństwa; średniowieczne koncepcje bezpieczeństwa; myśl oświeceniowa; wybrane europejskie koncepcje polemonologiczne i irenologiczne; nowożytne koncepcje bezpieczeństwa, wojny i pokoju; idee bezpieczeństwa we współczesnych nurtach filozoficznych; polska myśl filozoficzna; prawa człowieka w ujęciu filozoficznym;
  - *Mediacje i negocjacje*: opisy efektów uczenia się w zakresie umiejętności (K1P_U08, K1P_15) wiąże się z treściami programowymi takimi jak: mediacje i negocjacje jako

- sposoby rozwiązywania sytuacji kryzysowych; komunikacja werbalna i niewerbalna w sytuacjach kryzysowych; negocjacje kryzysowe i negocjacje policyjne; filozofia negocjacji kryzysowych; wybrane charakterystyki psychologiczne sprawców sytuacji kryzysowych; negocjacje w sytuacjach zakładniczych; negocjacje z osobą w kryzysie; mediacje w postępowaniu przygotowawczym; sytuacje szczególne – porwania i wymuszenia;
- *Zarządzanie ryzykiem zagrożeń*: opisy efektów uczenia się w zakresie umiejętności (K1P_U07, K1P_12) wiąże się z treściami programowymi takimi jak: pojęcia podstawowe z zakresu zarządzania ryzykiem; ogólne wiadomości dotyczące zarządzania ryzykiem w oparciu o normy: zasady zarządzania ryzykiem, struktury ramowe zarządzania ryzykiem, proces zarządzania ryzykiem; metody i strategie wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem; elementy zarządzania ryzykiem wykorzystywane w praktyce – wybrane przykłady krajowe dotyczące m. in.: służb ratowniczych, jednostek finansów publicznych, organizacji nastawionych na zysk; elementy zarządzania ryzykiem wykorzystywane w praktyce – na przykładzie wybranych państw takich jak np.: Wielka Brytania, Szwecja, Niemcy; elementy zarządzania ryzykiem wykorzystywane na potrzeby planowania, przygotowania i realizacji projektów;
  - *Planowanie obronne*: opisy efektów uczenia się w zakresie umiejętności (K1P_U01, K1P_07) wiąże się z treściami programowymi takimi jak m. in.: ogóle pojęcie systemu obronności państwa; planowanie obronne – rola i zadania, zasadnicze dokumenty; struktura planowania obronnego, składowe planowania; analiza podstawowych dokumentów normatywnych z zakresu obronności państwa; podsystem pozamilitarny i jego miejsce w systemie obronnym.
8. Wskazane w programie studiów zarówno formy, jak i metody kształcenia nie są zróżnicowane i zorientowane na studentów, w ograniczonym zakresie motywują ich również do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a w następstwie uniemożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy. Główne formy odbywania zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych to wykłady i ćwiczenia, które uniemożliwiają jakiegokolwiek wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Wskazane w programie studiów metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w wyniku realizacji poszczególnych zajęć, tj. prace pisemne, test, a także obecność i aktywność na zajęciach, wskazują na dominację sposobów sprawdzania i oceniania efektów uczenia się ukierunkowanych na wiedzę i umiejętności generyczne w większym stopniu, niż na umiejętności praktyczne, które nie zostały wyspecyfikowane w sylabusach, jako charakterystyczne dla poszczególnych zajęć.
9. We wniosku stwierdzono szereg nieścisłości w stosunku do programu studiów i harmonogramu jego realizacji. Przykładowo:
- *Język angielski*: wskazuje się różną liczbę godzin pracy własnej studenta, a także różną liczbę punktów ECTS przypisaną zajęciom;
  - *Nauka o państwie i prawie*: wskazuje się różną liczbę godzin pracy własnej studenta;
  - *Bezpieczeństwo ekologiczne*: wskazuje się różną liczbę godzin wykładów i ćwiczeń, a także różną liczbę punktów ECTS przypisaną zajęciom;

- *Ocena i analiza współczesnych zagrożeń*: wskazuje się różną liczbę godzin pracy własnej studenta;
  - *Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa*: wskazuje się różną liczbę godzin pracy własnej studenta.
10. Nie jest spełniony warunek określony § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661), bowiem we wniosku nie udowodniono bowiem, że studenci będą wykonywać ćwiczenia praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. Wnioskodawca nie wskazuje infrastruktury, w tym laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia, niezbędnych do prowadzenia kształcenia, które gwarantowałyby opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla opiniowanego kierunku.
  11. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), gdyż zaplanowane 540 godzin praktyk nie jest wystarczające do uznania, że praktyki te będą spełniały wymóg realizacji ich przez 6 miesięcy. Student powinien odbywać praktyki w warunkach rzeczywistych dla aktywności zawodowej. Praktykant powinien mieć status zbliżony do statusu pełnoprawnego pracownika. Jako że Uczelnia określiła wymiar praktyk na 540 godzin, biorąc pod uwagę zakładane efekty uczenia się, uznaje się, że nie jest możliwe ich osiągnięcie przy założeniu tylko ok. 23 godzin pracy w tygodniu.
  12. Program studiów zakłada, że praktyka zawodowa realizowana jest w semestrach II, IV i VI, co nie znalazło odzwierciedlenia w programie praktyk zawodowych. Ponadto, wskazane opisy efektów uczenia się dla praktyk w zakresie umiejętności nie odzwierciedlają praktycznego profilu studiów. Zakładane efekty to: w zakresie umiejętności (K1P_W03): student potrafi dokonać syntezy różnych sfer bezpieczeństwa w procesie analizy relacji pomiędzy podmiotami (instytucjami, organami, służbami) w różnych aspektach (polityczny, ekonomiczny, prawny, socjalny, demograficzny, kulturowy, militarny, informacyjny – K1P_U06); student potrafi przeprowadzić analizę sytuacji oraz ocenić poziom zagrożenia (ekonomicznego, politycznego, społecznego, militarnego) na różnych jego poziomach bezpieczeństwa (państwa, narodowym, społecznym, jednostki ludzkiej) właściwych dla działalności zawodowej, prognozując praktyczne skutki tych procesów (K1P_U09). Wskazane opisy efektów uczenia się nie odzwierciedlają praktycznego profilu studiów. To efekty generyczne lub efekty w zakresie umiejętności umysłowych, które nie są specyficzne dla profilu praktycznego, bowiem w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają kształtowanie umiejętności praktycznych.
  13. Uczelnia gwarantuje przyjęcie na praktykę zawodową studentów studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym w łącznej liczbie maksymalnie 31 osób, co jest niewystarczające przy uwzględnieniu planowanej liczby studentów, tj. 90 osób każdego roku.
  14. W przypadku zajęć: 1) *podstawy psychologii*, 2) *podstawy nauk o administracji*, 3) *podstawy zarządzania*, 4) *technologia informacyjno-komputerowa*, 5) *historia polityczna Europy Wschodniej i Środkowej*, 6) *założenia polityki i strategii bezpieczeństwa narodowego oraz Unii Europejskiej*, 7) *zadania administracji terytorialnej w obszarze*

bezpieczeństwa wewnętrznego, nie wskazano ich obsady, co uniemożliwia ocenę prawidłowej ich realizacji.

15. Wnioskodawca nie wskazuje, czy infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Nie jest zatem możliwe ustalenie, czy spełniony jest warunek określony w art. 11 ust. 1 pkt 6 lit b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Pedagogium Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks